

talte, og jeg tror ogsaa et æret Medlem forleden Dag — udtalt, at man skulde se at styre henimod Fæste. Deri er jeg ikke enig med de Herrer. Jeg tror, at det, som Landarbejderne, den fattige Landbefolkning eller mindre velstillede Landbefolkning, ville, det, som de særlig sætte Pris paa, er at blive Selvejere, det er at kunne sige: Den Ejendom, vi have — enten den nu er lille eller stor —, er vor egen, den kunne vi skalte og valte med, som vi ville, med de Indskrænkninger, som Loven forlanger, det er vor virkelige Ejendom. Skulde de have disse Ejendomme i Fæste eller Leje, vilde det ikke være nær saa godt for dem, og jeg kan i Virkeligheden heller ikke se, at de ville være tjente med det. Jeg antager nemlig, at det er Meningen, at naar en saadan Ejendom blev ledig og skulde fæstes igen, skulde vedkommende Fæster selv besætte den, selv skaffe Besætning og Inventar og disse forskellige Ting til Stede, som skulle bruges til Ejendommen. Det var vel ikke Meningen, at Staten skulde overlade disse Ejendomme med fuld Besætning, fuldt Inventar, og hvad dertil hører. Men hvis det ikke er Meningen, hvis altsaa vedkommende Fæster, naar han skulde til at overtage en saadan Ejendom, selv skulde skaffe sig Besætning, Inventar og de forskellige Løvsøgenstande, som høre til Ejendommen, vil det i de allerfleste Tilfælde løbe op til en lige saa stor Sum, som han vil have nødig for at erhverve Ejendommen som Ejendom. I de allerfleste Tilfælde, i alt Fald naar Ejendommen ikke bliver større end til 4—5,000 Kr., svarer Besætning, Inventar og Driftsmateriel omtrent til den Del af Laanværdien, som vedkommende Ejer selv skal være i Besiddelse af. Der vil altsaa ikke være det mindste tjent for vedkommende Landarbejder, han vil ikke komme billigere til et Fæstehus, end han vilde kunne komme til en Selvejendom, og jeg tror da, de allerfleste Landarbejdere ville sige: Saa foretrække vi, at det er vor egen Ejendom, i Stedet for at sidde der som Fæstere.

Til disse Udtalelser kan jeg indskrænke mig, idet jeg anbefaler, at vi arbejde med fuld Forstaaelse og Villighed paa at komme videre fremad med det Princip, som den tidligere Lov fastslog, og som foreslaas fortsat i dette Lovforslag, og at vi faa indført de Ændringer og Forbedringer, hvorom der mulig kunde opnaas Enighed mellem Rigsdagen og den højtærede Minister.

J. H. Jensen: Ser jeg hen til den Talerliste, som ligger paa Formandens Plads, maa jeg faa det Indtryk, at denne Reform har lige saa stærk Tilslutning her i Tinget nu, som den havde, da den forrige Gang var til Behandling her. Ser jeg derimod hen paa Besættelsen af Pladserne i Tinget, maa jeg indrømme, at det ser mindre godt ud. Jeg maa maaske skynde mig med at bemærke, at det kan lige saa godt være Talernes Skyld, at Pladserne ere tyndt besatte, som deres Skyld, der skulle høre paa Talerne. Naar jeg først bemærkede, at der viste sig en stærk Tilslutning til Talernes Række, skal jeg tilføje, at jeg opdagede det allerede før Begyndelsen af det første Møde, hvor denne Reform var til Behandling. Jeg meldte mig den Gang som Taler, endnu før Formanden havde aabnet Mødet, men desuagtet er jeg bleven den niende i Rækken.

Naar jeg ønskede at faa Ordet paa et tidligt Tidspunkt, er det ikke, fordi jeg mener at have nogen større Adkomst til at komme foran de andre, men da jeg har haft med denne Reform at gøre lige fra dens første Tilblivelse, kunde jeg dog nok have Krav paa at faa Lov til at sige et Par Ord, inden vi komme alt for langt frem, og dernæst nyder jeg ogsaa den tvivlsomme Ære at være den Rigsdagsmand, der i Anledning af denne Sag har været udsat for de stærkeste Angreb saavel her i Tinget som i Dagspressen. Der er ingen, der er rettet saadanne Angreb paa som paa mig. Da Reformen kom frem fra Landbokommissionen, bleve alle de Vaaben, kan jeg sige, der her i denne Sal bleve rettede mod Reformen, vendte mod mig. Det blev paastaaet, at jeg havde været med at lave en Reform, der slet ingen Ting var værd. Jeg havde været med at lave nogle Slavehuse, hvorpaa en Arbejder i det højeste kunde holde en Ko. Jeg haaber, at de Røster, som gik i den Retning, nu ere forstummede, thi Erfaringen har i de Aar, der ere gaaede, lært os, at for det første er det ikke blevet Slavehuse, og for det andet kan der holdes ikke saa lidt mere end en Ko paa disse Ejendomme. Vi hørte jo i Forgaars en Opgørelse fra den første ærede Taler, som jo er Kommissionsformand. Efter denne Opgørelse viste det sig, at i det Amt, hvor han er Formand, er der det første Aar blevet oprettet 39 Huse. Disse 39 Huse ere blevne synede i Sommer, fortalte han os, og der som man omsætter Heste og Faar med Køer — der var 14 Heste og 20 Faar, og det maatte vel ikke være for meget at